

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Ad cathedralium Ecclesiarum regimen quales assumendi. cap.xvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

quouis colore concedi, nec haftenus concessis cuiquam
uti licere. Sed nec reservationes mentales, nec alia quo-
cumque gratia ad vacatura, nec indulgia ad aliena
ecclesias, vel monasteria alicui, etiam ex sanctae Romane
ecclesiae Cardinalibus concedantur, & haftenus concessa
abrogata esse censentur.

Ad cathedralium ecclesiarum regimen quales a Synodo
CAP. XVI.

Q Vicumque ad ecclesiam cathedralem regendam
gubernandam est assumendus, is ex decreto
concilij Tridētinī, non solum natalibus par-
moribus, & vita, ac aliis quae à sacris canonibus pre-
runtur^b, plenè sit præditus, verum etiam in huius
ne antea saltem sex mensium spatio constitutus
rum rerum instructio, si eius notitia nulla, aut
in curia fuerit, à sedis Apostolicae Legatis, seu
provinciarum, aut eius Ordinario, eo quod debet
vicinioribus Ordinariis sumatur. Scientia requiritur
hæc eiusmodi polleat, ut muneris sibi iniuncti
sitati possit satisfacere. Ideo; antea in vniuersita-
diorum magister, siue Doctor aut Licentiatum
Theologia, vel iure canonico meritò sit promotus
publico alicuius academiae testimonio, idoneus
docendos ostendatur. Quod si regularis fuerit, in
terioribus suae religionis similem fidem habeat,
aut omnes vnde instructio seu testificatio erit
da, hæc fideliter, & gratis referre teneantur, &
eorum conscientias grauiter oneratas esse scientes,
& Superiores suos habebunt viros.

Præterea si in quibuslibet ecclesiis gradibus pro-
ter, scienterque curandum est, ut in Dominio
hil sit inordinatum, nihilque præposterum, ad
elaborandum est, ut in electione eius, qui supra
gradus est constitutus, non erretur. Nam totius
Domini status, & ordo nutabit, si quod reus
corpore, non inueniatur in capite. Vnde et si aliter
re à nobis dictum sit, hoc tamen munus huiusmodi
censuit sancta Tridētina Synodus, ut, si pro rei
tudine expendatur, nunquam satis de eo cauetur, ut

*a sess. 7. de re-
form. cap. 1. &
sess. 22. cap. 2.
b c. cum in cū-
ctis. & c. cum
à nobis. de cle-
ctio. c. graue ni-
mis. de præbē.
c. 1. & final.
dist. 59. c. 2. &
aliis seq. dist. 61.*

videri possit. Itaque sciendum, quod eadē sancta Syno-
 dus statuerit, ut cum primum ecclesia vacauerit, sup-
 plicationes, ac preces publicē priuatimque habeantur,
 utque a Capitulo per ciuitatē, & diocēsim indicantur;
 quibus clerus, populufq; bonum à Deo pastorem valeat
 impetrare. Omnes verò & singulos, qui ad promotionē
 praedictorum quodcumq; ius quacumque ratione à
 Sede Apostolica habent; aut alioquin operam suā prae-
 ferant, nihil in iis pro praesenti temporum ratione inno-
 uando hortatur, & monet, vt imprimis meminerint, ni-
 hil à Dei gloriam, & populorum salutē vtilius posse
 fieri, quam si bonos pastores, & ecclesiae gubernandae
 idoneos promoueri studeant; eosq; alienis peccatis com-
 munitates mortaliter peccare, nisi quos digniores, &
 magis viles ipsi iudicauerint, non quidē preci-
 sio, vel humano affectu, aut ambientium suggestioni-
 bus, sed corū exigentibus meritis praefici diligenter cu-
 rant; & quos ex legitimo matrimonio natos & vita,
 & doctrina, atq; aliis omnibus qualitatibus praeditos
 iuxta sacros canones, & Tridēntinū huius Syno-
 di decreta requiruntur. Quoniam verò in sumendo de
 praedictis omnibus qualitatibus graui idoneoq; bono-
 rum, & doctorum virorum testimonio, non vniuersis
 sed i hoc ex nationum, populorum, ac morum va-
 rietate potest adhiberi, mandat sancta Synodus, vt in
 praedicta Synodo per Metropolitanum habēda, pra-
 eferatur quibusque locis & prouinciis propria exami-
 nationis, aut instructionis faciendae forma
 summū Romani Pontificis arbitrio approbada; qua
 magis idoneis locis vtilis, atq; oportuna esse videbitur; ita
 ut cum deinde hoc examē, seu inquisitio de per-
 sonis promotūda perfecta fuerit, ea in instrumentū pub-
 licū redacta, cum toto testimonio, ac professione fidei
 in forma quam primum ad SS. Romanum Pontificem
 transmittatur; vt ipse summus Pontifex, plena
 negotij, ac personarū notitia habita, pro vregis
 & cōmodo de illis, si idonei per examen, seu per
 inquisitionē factā reperti fuerint, ecclesis possit vtilius
 praesare. Omnes verò inquisitiones, informationes,
 & probationes quacumq; de promouendi
 M m ij quali-

*a sess. 24. de
 reform. cap. 1.
 Sede episcopali
 vacante quid
 fieri à Capitulo
 & aliis ius ad
 illam habenti-
 bus fieri debeat.*

*Non eligitur di-
 gnior, magis
 que suo iudicio
 ecclesiae vtilis
 mortaliter pec-
 cant.*

*Singula provin-
 cia sua habeant
 formam inquisi-
 tionis super qua
 litatibus pro-
 mouendorū ad
 episcopatum.*

qualitatibus, & ecclesie statu à quibuscumque, etiam Romana curia habitæ, per Cardinalem, qui relationem facturum erit in consistorio, & alios tres Cardines diligenter examinentur; ac relatio ipsa Cardinalis, & trium Cardinalium subscriptione roborata in qua ipsi singuli quatuor Cardinales affirmant, exhibita accurata diligentia, inuenisse promouendos, & ad litteratibus à iure, & ab hac sancta Synodo requisitos; ac certò existimare sub periculo salutis ætæ idoneos esse, qui ecclesiis præficiantur: ita relatio in vno consistorio facta, quo maturius interea de ipsorum quaestione cognosci possit, in aliud consistorium non citium differatur; nisi aliud beatissimo Pontifici videretur expedire. Ea verò omnia, & singula, quæ ad scoporum præficiendorum vita, ætate, doctrinam, & ceteris qualitatibus alias in eadem Synodo constituta sunt, decernit eadem, etiam in creatione sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalium, etiam si diaconi sint, agenda; quos sanctissimus Romanus Pontifex in rebus Christianitatis nationibus, quantum communitatem poterit, prout idoneos repererit, assumet. Postmodum eadem sancta Synodus in grauissimis Ecclesie rebus commota, non potest non commemorare, etiam magis Ecclesie Dei esse necessarium, quam ut beatissimus Romanus Pontifex: quam sollicitudinem in rebus Ecclesie ex muneris sui officio debet, eam hinc potissimum impendat, ut lectissimos tantum sibi Cardinalium asciscat; & bonos maxime, atque idoneos pastores in ecclesiis præficiat; idque eo magis, quod cum Christi sanguinem, quæ ex malo negligentium, & immemororum pastorum regimine peribunt. Dominus Iesus Christus de manibus eius sit requisitus.

Deinde eadem quoque sancta Tridentina Synodus statuit^b, ut ecclesiis cathedralibus, seu superioribus quocumque nomine, ac titulo præfecti, etiam si in Romana Ecclesie Cardinales sint, si munus consecrationis intra tres menses non susceperint, ad fructuum percipiendorum restitutionem teneantur. Si intra tres menses postea id facere neglexerint; ecclesiis ipsarum sint priuati. Consecratio verò, si extra curiam Romane

Eadem requiruntur qualitates in Cardinalibus, quæ in Episcopis.

^a Exech. 3. Hebra. 11. cap. Ephe. 4. 1. sess. 23. de reform. cap. 2. Episcopi electi intra quod tempus consecrari debeant. Consecratio Episcoporum ubi fieri debeat.

am fiat, in ecclesia, ad quam promori fuerint, aut in
provincia, si commodè fieri poterit, celebretur.

Verum quoniam in quibusdam provinciis, quaedam
cathedrales ecclesie tam tenuis reditus sunt, & anguste,
ut episcopali dignitati nullo modo respondeant, neque
ecclesiarum necessitati sufficiant; examinet Concilium
provinciale, vocatis iis, quorum interest, & diligenter
expedat, quas propter angustias, tenuitatemque inui-
tam vitare, vel nouis prouentibus augere expediat; con-
ferat de præmissis instrumenta ad summum Romanum
Pontificem mittat; quibus instructus summus Pontifex ex
provincia sua, prout expedire iudicauerit, aut tenues in-
creuet, aut aliqua accessione ex fructibus augeat. In-
terea, donec prædicta effectum sortiantur, huius-
modi Episcopis, qui fructuum subuentione pro diocesis
sua curata non sint, nec dignitates, seu canonicatus,
et monasteria, nec monasteria, in quibus viget regularis
disciplina, vel que capitulis generalibus, & certis visita-
tionibus subduntur, a summo Romano Pontifice prouideri.

*Qualis ecclesiis cathedralibus & collegiatis ad dignitates,
& canonicatus promouendi sint.* CAP. XVII.

Im dignitates in ecclesiis præsertim cathedra-
libus, ad conferuandam, augendamque ecclesia-
sticam disciplinam fuerint instituta, ut qui eas
obtinuerint, pietate præcellerent, aliisque exemplo essent,
etque Episcopos opera, & officio iuuarent; merito, qui
eas vocantur, tales esse debent, qui suo muneri re-
spondere possint. Quocirca SS. Tridentinum conci-
lium statuit, ut nemo deinceps ad dignitates quascum-
que, quibus animarum cura subest, promoueatur, nisi
in saltem vigesimum quintum suæ ætatis annum atti-
gerit, & in clericali ordine versatus doctrinæ ad suum
onus exequendum necessaria, ac morum integritate
commendetur, iuxta constitutionem Alexandri tertij,
in concilio Lateranensi promulgatam. Archidiaconi
autem (qui oculi dicuntur Episcopi) sint in omnibus ec-
clesiis, ubi fieri poterit, Magistri in Theologia, seu
Doctores, aut Licentiati in iure Canonico. Ad cæteras
autem

*Dignitates in
ecclesiis cathedra-
libus curam
animarum habent
sunt.*

*a sess. 24. de re-
form. cap. 12.*

*Quales ad di-
gnitatem curam
animarum habent
promoueri debeant,
b. c. cum in cõ-
cilio. s. inferio-
ra. de electio-
ne.*

*Archidiaconi
sunt oculi Epi-
scoporum: &
quas habere de-
beant qualitate.*

M m iij autem